

PATVIRTINTA
Pagėgių savivaldybės
administracijos direktoriaus
2022 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu
Nr. A1-645

**FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIOUGDYMO
LAISVŲJŲ IMTYNIŲ PRADINIO RENGIMO UGDYMO PROGRAMA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.	Švietimo teikėjas	Pagėgių savivaldybės meno ir sporto mokykla
2.	Teisinė forma	Savivaldybės biudžetinė įstaiga
3.	Buveinės adresas	Vilniaus g. 46, Pagėgiai, 99288
4.	Programos rengėjas(-ai), kvalifikacija	Evelina Norkienė, mokyklos direktorė Antanas Merkevičius, laisvųjų imtynių vyresnysis mokytojas

II. PROGRAMOS PAVADINIMAS, KRYPTIS, PATVIRTINIMAS, APIMTIS, TRUKMĖ

5.	Programos pavadinimas	Formalųjį švietimą papildančio ugdymo Laisvųjų imtynių pradinio rengimo ugdymo programa
6.	Programos kryptis pagal Neformaliojo vaikų švietimo krypčių klasifikatorių	Sportas
7.	NŠPR registruotos programos kodas	110501233
8.	Patvirtinimas	Pagėgių savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. mėn. d. įsakymas Nr.
9.	Programos trukmė	2 metai
10.	Programos apimtis	6 valandos per savaitę

**III. PROGRAMOS TIKSLINĖ GRUPĖ IR PRITAIKYMAS ĮVAIRIŲ UGDYMOŠI
POREIKIŲ TURINTIEMS MOKINIAMS**

11.	Tikslinė grupė	Programa skirta mokiniams, besimokantiems pagal bendrojo ugdymo programas.
12.	Mokinių amžius	Į ugdymo programą priimami 6 - 12 m. amžiaus mokiniai.
13.	Mokinių atranka	Priėmimo metu vykdomas bendrojo fizinio pasiruošimo kontrolinių normatyvų testas, kurio tvarka reglamentuota mokinių priėmimo į Pagėgių savivaldybės meno ir sporto mokyklą tvarkoje,

		patvirtintoje Pagėgių savivaldybės tarybos sprendimu. Mokiniai privalo pristatyti sveikatos įstaigos pažymą, kad yra sveiki ir gali treniruotis.
14.	Pritaikymas įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams	Mokytojas yra išklauses 60 val. specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kursą. Priemonės: nuolat atkreipiamas dėmesys į mokinio atliekamą užduotį, naudojamas tarpinis atsiskaitymas atliekant užduotį, naudojami mokytojo ir mokinio susitarimai, organizuojantys dėmesį, naudojamos įvairios paskatinimo priemonės, akcentuojamos sėkmės. Taikomi ugdymo metodai: individualūs pokalbiai su vaikais ir jų tėvais, individualus darbas, supaprastintos/atskiros/specialiai paruoštos užduotys, struktūruota informacija. Programa nėra pritaikyta fizinę negalią turintiems mokiniams.

IV. PROGRAMOS PASKIRTIS, TIKSLAS, UŽDAVINIAI, RENGIMO PRINCIPAI, SUDERINAMUMAS SU BENDROJO UGDYMO PROGRAMA

15. Programos tikslas	Suteikti mokiniui pradinių lengvosios atletikos žinių, gebėjimų ir įgūdžių, bendrųjų bei dalykinių sportinių kompetencijų.
16. Programos uždaviniai	1. Sudaryti mokiniams galimybę rinktis savo poreikius ir gebėjimus atitinkančias sportinio ugdymo formas. 2. Plėtoti mokinių sportinius gebėjimus ir raiškos įgūdžius. 3. Ugdyti mokymuisi visą gyvenimą reikalingas dalykines ir bendrąsias kompetencijas- žinių, gebėjimų ir nuostatų visumą, priartinant programos turinį prie gyvenimo aktualijų.
17. Programos rengimo principai	1. Individualizavimo – orientuojamasi į mokinį, jo pasiekimus ir mokymosi ypatumus, individualią gabumų raidą. 2. Šiuolaikiškumo ir dermės – derinamos tradicijos ir ugdymo naujovės. 3. Kūrybingumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinių kūrybinis mąstymas, atsakomybės už savo mokymąsi prisiėmimas, sportinės raiškos pasiekimų pristatymo visuomenei gebėjimai.
18. Programos suderinamumas su bendrojo ugdymo programa	Siekiant užtikrinti sportinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo dermę su kitomis formaliojo švietimo sporto krypties programomis, programos trukmė, dalyvių amžius, ugdymo programos rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, sporto šakų sąrašas, veiklos sritys, mokinių pasiekimai siejami su pradinio ugdymo fizinio ugdymo dalyko bendrąja programa.

V. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS, ĮSIVERTINIMAS, KOMPETENCIJOS, METODAI, MOKYMO APLINKA IR PRIEMONĖS

19. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas, įsivertinimas	Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas yra grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais, atitinkančiais ugdymo (-si) tikslus, individualios pažangos vertinimo principu - lyginami mokinio pasiekimai su ankstesniaisiais. Mokinių ugdymo pažangai vertinti taikomi ir derinami šie vertinimo metodai-formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis: - formuojamasis vertinimas atliekamas žodžiu, komentaru nuolat bendradarbiaujant mokiniui ir mokytojui, siekiama pastiprinti daromą pažangą, numatyti perspektyvą, skatinti mokinį analizuoti savo pasiekimus ir kelti sportinio ugdymosi motyvaciją; - diagnostinis vertinimas taikomas, siekiant išsiaiškinti mokinio tam tikro ugdymosi laikotarpio pasiekimus ir pažangą; vertinami mokinių ugdymo pasiekimai pagal mokyklos nustatytą tvarką ir kriterijus; - apibendrinamasis vertinimas taikomas baigus ugdymo metus (pusmetį) ir (arba) visą programą; taikoma įgytų gebėjimų patikrinimo forma (kontroliniai normatyvai, varžybų rezultatai, meistriškumo pakopos) pagal mokyklos nustatytą tvarką ir kriterijus. Mokinių sportiniai pasiekimai vertinami mokslo metų pradžioje, mokslo metų pabaigoje ir, esant poreikiui, bet kuriuo mokslo metų metu. Mokinių meistriškumo rodikliai vertinami vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtintų sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijų prieduose nustatytais meistriškumo rodikliais bei Mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtinta Mokyklos mokinių mokymosi ir pasiekimų pažangos vertinimo tvarka. Mokinių pamokų lankomumas ir pasiekimai yra fiksuojami elektroniniame dienyne. Mokiniai analizuoja ir fiksuoja savo individualią pažangą pagal Mokyklos direktoriaus patvirtintą mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tvarką.
20. Ugdomos kompetencijos	Įgyvendinant programą, ugdomos šios kompetencijos: - asmeninės (valdyti emocijas, jausmus, ugdytis pasitikėjimą savimi, lyderystę ir t.t.); - pažinimo; - mokėjimo mokytis; - komunikavimo; - socialinės (dalyvauti bendruomenės ir visuomenės gyvenime); - dalykinės (išmokti laisvųjų imtynių pradmenų, įgyti sportinių kompetencijų).
21. Metodai	Naudojami ugdymo metodai: stebėjimas, fiksavimas, analizavimas, vertinimas, aiškinimas, pasakojimas, demonstravimas. Teorija derinama su praktinių įgūdžių formavimu. Mokoma individualizuotai, lanksčiai pritaikant užduotis, laiduojančias mokinio gebėjimų plėtotę.
22. Išsilavinimo pažymėjimas	Asmeniui, baigusiam pradinio rengimo programą, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimas nėra išduodamas. Asmeniui pageidaujant, gali būti išduota Mokyklos mokslo pasiekimų pažyma

	pagal Mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintą neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimų ir mokslo pasiekimų pažymų išdavimo tvarką.
23. Tolimesnis mokymasis	Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama sportinį ugdymą tęsti renkantis laisvųjų imtynių meistriško ugdymo programą.
24. Programai įgyvendinti turima mokymosi aplinka ir priemonės	Ugdymo programos įgyvendinimui Mokykla pagal panaudos sutartį naudoja Pagėgių Algimanto Mackaus gimnazijos sporto salėmis ir aikštynais, turi visą reikalingą sporto inventorių.

VI. PROGRAMOS SANDARA, TURINYS IR ĮGYVENDINIMAS

25. Programos turinys orientuojamas į mokinio amžių atitinkančių ir visuomenės kaitą atliepančių kompetencijų ugdymą. Ugdymo turinys konkretinamas, išskiriant programos ugdymo turinio dalykus.
26. Tos pačios krypties – laisvųjų imtynių pradinio rengimo, meistriško ugdymo ir meistriško tobulinimo ugdymo programos yra tarpusavyje susijusios, tęstinės ir viena kitą papildo.
27. Laisvųjų imtynių pradinio rengimo ugdymo programos sandara:
 - 27.1. sporto teorija;
 - 27.2. sporto praktika;
 - 27.3. varžybinė veikla.
28. Pagrindinės sporto ugdymo formos: teorijos pamokos, praktinės mokomosios pratybos sporto bazėje, dalyvavimas sporto varžybose, gali būti organizuojami seminarai, atviros pamokos, ekskursijos, testai, kontrolinių normatyvų patikrinimai, sporto stovyklos. Vieną ar kitą mokymo formą, mokytojas pasirenka atsižvelgdamas į mokinių individualiuosius bei ugdymo grupių specifinius poreikius.
29. Laisvųjų imtynių pradinio rengimo ugdymo programos organizavimas:
 - 29.1. ugdymo programai įgyvendinti sudaromos mokinių grupės vieniems mokslo metams iki spalio 1 d.;
 - 29.2. ugdymo grupės gali būti sudarytos iš vienos lyties sportininkų arba gali būti mišrios;
 - 29.3. mokinių grupės yra mišrios pagal mokymo metus;
 - 29.4. sportininkų skaičius mokymo grupėje nurodomas minimalus (Programos priedas);
 - 29.5. dėl mažo mokinių skaičiaus nesusidarius atskirai pradinio rengimo grupei, ji gali būti jungiama su krepšinio meistriško ugdymo grupe;
 - 29.6. grupių skaičių ir jų dydį kiekvienais mokslo metais nustato Pagėgių savivaldybės taryba;
 - 29.7. ugdymo savaitių skaičių per mokslo metus tvirtina Pagėgių savivaldybės taryba;
 - 29.8. kiekvienais mokslo metais Mokyklos direktorius tvirtina mokyklos ugdymo planą, kuriame nurodo grupių skaičių, valandų skaičių per savaitę, savaitių skaičių per metus;
 - 29.9. pamokų laiką ir vietą nurodo Mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtinti pamokų tvarkaraščiai.
30. Ugdymo plano rengimas ir derinimas:
 - 30.1. programos ugdymo planas rengiamas vieniems mokslo metams, vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu parengtomis sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijomis bei šia Programa;

- 30.2. programos ugdymo planas yra mokyklos ugdymo plano dalis;
 - 30.3. ugdymo plane turi būti nurodyta: sportinio ugdymo programos tikslai ir uždaviniai, sportinio darbo organizavimo formos, metodai, veiklos (pamokos, stovyklos, varžybos, projektai) ir jų trukmė, fizinė aplinka, ugdymo ir ugdymosi priemonės, mokinių vertinimas, pasiekimai, gebėjimai;
 - 30.4. rengiant programos ugdymo planą turi būti atsižvelgiama į: mokytojų kvalifikaciją, mokinių specialiuosius poreikius, ugdymo grupių specifinius poreikius;
 - 30.5. programos ugdymo planas yra aprobuojamas mokyklos mokytojų taryboje ir patvirtinamas Mokyklos direktoriaus įsakymu;
 - 30.1. mokytojas kiekvienais metais rengia metinį varžybų planą, kurį savo įsakymu tvirtinta Mokyklos direktorius ir kuris yra metinio mokyklos veiklos plano dalis.
 - 31. Sportinio ugdymo proceso vykdymas:
 - 31.1. sportinio ugdymo procesas vykdomas darbo dienomis po bendrojo ugdymo mokyklos pamokų, mokinių atostogų metu, varžybos, išvykos, projektai, stovyklos ir kt. gali būti vykdomos poilsio ir švenčių dienomis
 - 31.2. rekomenduojamas varžybų dienų skaičius per metus – 4;
 - 31.3. rekomenduojamas sportinių stovyklų skaičius per metus – 3.
 - 32. Sportinio ugdymo ypatumai:
 - 32.1. pagal laisvųjų imtynių pradinio rengimo programą ugdomų sportininkų sveikatos būklė turi būti periodiškai tikrinama, periodiškumą ir tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras;
 - 32.2. sportinio ugdymo metu, dėl traumos ar ligos (esant sveikatos priežiūros įstaigos pažymai), mokiniai yra atleidžiami nuo pamokų lankymo bei mokesčio už mokslą.
-

Pagėgių savivaldybės meno ir sporto mokyklos
 Formalųjį švietimą papildančio ugdymo
 Laisvųjų imtynių pradinio rengimo ugdymo programos
 Priedas

LAISVOSIOS IMTYNĖS

Ugdymo programos etapai	Ugdymo programos etapo metai	Ugdytinių amžius(metai)		Ugdytinių skaičius grupėje							Kontaktinių akademinių ugdymo valandų skaičius per savaitę
		Mergaitės, merginos	Berniukai, vaikinai	Iš viso	Iš jų- pasiekusių Meistriškumo pakopos (MP) rodiklius						
					MP 6	MP 5	MP 4	MP 3	MP 2	MP 1	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Pradinio rengimo	1	6-10	6-10	8							6
	2	8-12	8-12	8							6